

HUNDEN OG VI

av Geir R. Nordenstam

LEDERSKAP HANDLER OM RESPEKT – BEGGE VEIER.

De nyankommede akademikernes inntreden i hundesaken, og deres kritikk av lederskap i hundeholdet, skaper frustrasjon også i de etablerte hundemiljøer. Utfallene mot lederskap forteller meg at disse "nye" mangler både kunnskap og kultur. Det er ikke rart. For disse "nye" og unge svermere, har nemlig aldri deltatt i utviklingen av den Norske Hundekultur.

De har derfor ikke læring på hva lederskapsbegrepet innebærer. Beleste er de, men de mangler selve fundamentet i hundesaken!
Det er derfor på sin plass å riste disse litt i kinnskinnet.

Dette burde ha vært unødvendig, men de vi snakker om er IKKE hundefolk! Dette er unge og villfarne mennesker av tiden vi lever i. Hvor alt skal være tillatt. Også det å gjøre hån av, og å mistenkeliggjøre gründerne i norsk hundekultur. Deres synsninger og holdninger (Ofte med henvisning til utenlandske referanser, hvis troverdighet henges på knaggen forskning), er en fremgangsmåte de benytter for å bygge opp sin autoritet rundt sine meninger. Hvilket de føler er nødvendig, da de selv tydelig gir uttrykk for mangel på grunnleggende erfaring om hund.

Forskning i praksis - et langt liv i hundens tjeneste

Den som skriver dette, har i de siste 40 år arbeidet systematisk med planopplæring av hunder og hundeeiere innen disse områdene: Dressurkurs på alle NKK nivåer, lydighetskonkurranser på alle nivåer, hverdagslydighet, brukshunddressur, hundekjøring, sledehundkjøring. (Herunder også langdistanse- og konkurransekjøring med sledehunder.) Samt læring på geiter, gris, rev og katter. Og studier av disse arters samliv med hund.

Kennelen ble etablert, med oppdrett av ulike raser. Fordi vi på et tidlig tidspunkt innså, at dersom vi skulle få kunnskap om hundenes levesystem, måtte det etableres et "hunduniversitet".

Nordenstam Hundeskoles kennel har muliggjort studier av hunders opplæring av hverandre gjennom flere tiår. I så vel familiegrupper som i kollektiv.

Dette Hundeuniversitetet kom etter hvert til å bestå av inntil et 50 talls hunder av ulike raser, og av både familiegrupper og kollektiv. Vi fikk derved gjennom flere tiårs arbeid, en enestående mulighet til å studere hundenes atferd og levemønster gjennom livsløpet.

Og dessuten fikk vi et godt grunnlag til å sammenligne vår egen forskning på hunders oppdragelse av hverandre, med hva andre ute i verden kom fram til i sine analyser av hunders oppførsel.

Vårt fortrinn har utvilsomt vært at vi har hatt disse hundene fra vugge til grav.

Og jeg skulle gjerne vite hvilke norske og utenlandske forskere som har hatt anledning til å gi seg slike muligheter for å lære.

Og vi stopper ikke her. For i 2009, legger vi igjen opp til nye prosjekter som skal gå over flere år. Denne gang med 2 ulike familiegrupper. Prosjektgruppen er i gang.

Undertegnede gjennomførte på `80-tallet en rekke kurs ved Staten Hundskole i Sollefteå, den gang kalt "verdens hundesentrum". Og hadde tett kontakt med Sven Järverud, Barbro Børjesson og Erik Wilsson.

Bakgrunnen for å synes noe om det som skjer i tiden burde derfor være tilstede!

LEDERSKAP, STYRING, KONTROLL, og SAMHANDLING.

Nødvendigheten av Lederskap er tuftet på kunnskapen om hvordan hunder "er skrudd sammen".

Og den Norske Hundekultur, har grunnleggende prinsipper for å ta ansvar for arbeidet med hund, og å legge forholdene til rette slik at hundens liv og trivsel blir ivaretatt på best mulig måte. Til nytte og glede for alle.

Derfor står alltid hundens ve og vel i fokus, når vi som bekjenner oss til denne kultur trener og behandler våre hunder.

Lederskap handler nemlig om respekt, og ikke ubehag og frykt.

Dessuten handler lederskap om omsorg, styring, kontroll, og nærhet til hunden med følelse og varme i alt dressurarbeid.

SÅ: Mine damer og herrer. Hvis dere har syntes at Lederskap har vært mystisk, så bør dere vite hva Lederskap står for nå!

Felles sitt på vippe på vårt kurs uten pølsebruk

GRUNNLEGGENDE TANKER AV GUNNAR SOOT som i 1950 skrev:

“Enhver som anskaffer seg et dyr, pådrar seg ansvaret for et liv; og den som vil ha en hund, skal ganske særlig være klar over det. Hunden er nemlig helt avhengig av mennesket. De fleste gleder og sorger hunden får i sitt liv, kommer fra oss.

Det er tusener i alle land som anskaffer seg en hund, uten å vite noe om hunder, ja, som mener at det ikke er nødvendig å vite noe. Bare hunden får mat nok, klarer den resten selv, mener de.

Og hunden klarer seg også, den tar imot livet slik det blir budt den, logrer mot sin herre, og får den mat nok, blir den rundt og fet. Det må jo bety at den har det bra.

Men spørsmålet er om den har det bra nok. For en hund vil alltid logre mot sin herre, hvordan den enn har det, og er den for fet og rund har den det helt unaturlig.

Det er et sørgelig faktum at mange som elsker sin hund, inntil avguderer, i virkeligheten bare plager den. De tenker på hunden fra sitt standpunkt, de snakker stolt om at den er akkurat som et menneske og forstår allting. Men den er en hund.

Om hundene kunne organisere seg, ville de bli enige om dette opprop til menneskene:

Forsøk å tenke litt mindre på dere selv, når dere tenker på oss.

Det er ikke god mat og kjæling som er hovedsaken for oss.

Vi vil komme i mer kontakt med dere. Gi oss mer bevegelse og noe å gjøre. Vi vil ha noe å glede oss til hver dag, noe mer enn et fylt matfat. Gjør oss glade! Det skal så lite til. Men det skal ikke meget til for at dagene blir rene fengselsopphold for oss heller.”

Vi ber ikke om å bli forstått, ingen kan forstå en annen. Det vi ber om er bare om lov til å utvikle de evner og sanser vi har. Det er det som kalles å leve”.

Sitat slutt.

Kloke ord av kaptein Gunnar Soot for 59 år siden.

Grunnleggeren og organisatoren for bruk av hund i Det norske Forsvar i nyere tid.

Og denne tenkning er grunnmuren i lederskapet!

Vi, som representerer denne kulturen, står for et ærlige og reall hundehold, bygget på en lang tradisjon og kunnskap. Fritt for fjas og velurfjams, klikkere og pølsedressur

Den Norske og Nordiske hundetradisjon og hundeforståelse, er altså tuftet på en grunnleggende respekt for hunden, hvor suksessivt utviklede læremetoder gjennom de siste 100 år, har vært grunnlaget for resultatene vi kan vise til.

Resultater i lydighetsdressur, brukshunddressur, jaktdressur, ettersøksdressur og sledehunddressur på det høyeste internasjonale nivå. Hvor grunntanken er å styre hunden med hodet, med hjelp av velfundert kunnskap og metoder som fungerer. Med det for øyet, å få en vel fungerende hund til nytte og glede.

Forfatteren på sledetur med sine Malamutter, som bla a. gjennomførte Femundløpet i 1993

Bruken av hunden i menneskes tjeneste i norsk sammenheng, kom i fokus fra 1911 og videre framover i 1970 årene.

Da var fremdeles brukshundtanken styrende. De senere år har hunden dessverre i økende grad blitt mer en selskapshund.

Samfunnets urbane utvikling brakte etter hvert Brukshundtradisjonene i skyggen, på bekostning av det å bare ha hund. Og mennesket har heller aldri vært fjernere fra naturen en nå!

Vi som arbeider som yrkesinstruktører og pedagoger, med dressur og utvikling av hunder og hundeeiere, ga fra oss ballen og trakk på skuldrene av disse nymotens framstøt, som klandret oss hundefolk for ikke å vite nok om læringsteori, bruk av pølser og klikkere. Alt for lenge lot vi disse teoretikere holde på ballen.

Vi har ikke brydd oss, i forhold til disse unge hundeulærte akademikere, og i forhold til populære utspill fra økonomiske lykkesøkere, som ønsker å gjøre norske hundeeiere til butikk!

Dette bør det etablerte hundenerge ta tak i.

Litt av premiesamlingen til vår tidl. Avd. leder Kathy Lie, som var 3 ganger Verdensmester på det Norske Landslaget i lydighetsdressur. Lederskapsfilosofien fungerer mao godt.

Hundesaken i Norge kan ikke leve med at opplæring av hunder skal forvanskes, og at lykkesøkere skal gjøre butikk på hundenes og hundeeiernes bekostning.

Dette er noe av bakgrunnen for etableringen av [Hundefaggruppen](#).

Det de "nye" først og fremst bør lære seg, er ydmykhet.

Ydmykhet i forhold til kunnskap om opplæring av hunder, samt ydmykhet i forhold til de tusenvis av mennesker som har arbeidet med hunder og læring av hundeeiere i en mannsalder.

Skjønt respekt for kunnskap og medmennesker ligger ikke i tiden. Derfor må vi som vet bedre, gjøre de nødvendige grep og spre riktig kunnskap.

Vi inviterer derfor alle fornuftig tenkende hundeeiere, til å ta del i vårt engasjement på www.hfg.no for å motvirke den nye populismen, forfalskning av dressur og holdninger, og melking av lett tjente penger, en gang for alle.

Metoder

Spesielt i de siste 50 år, har engasjementet for utvikling av dressurmetoder for bruks- og tjenestehunder, samt jakthunder, vært stort.

Respekten for dette banebrytende arbeidet er fraværende hos "de nye".

Jeg spør:

Hvor mye feil skal man akseptere av mennesker?

Disse "nye" markedsførere 2 muligheter i sin forståelse av opplæring av hunder:

1. Hunder lærer ved straff!
2. Hunder lærer ved hjelp av klikker og pølser.

Jeg kan sitere de "nyes" skribenter frem og tilbake i denne sammenheng. Men det groveste jeg har lest er denne påstand:

"Tradisjonelt har hunder blitt trent med metoder som innebar bruk av ubehag".

"I den senere tid har moderne metoder med bruk av belønning blitt mer populært, blant annet har klikkertrening blitt en suksess.

Sitat slutt.

Sannelig skal man høre mye!

Slike utsagn kan i beste fall kalles uvitenhet. Uvitenhet fra personer som ikke har kjennskap til, eller ikke har tatt del i norsk dressurutvikling og norsk hundetradisjon. Vi bør kunne forvente oss annet skriveri av oppegående personer som til og med er ratifisert av Norges Landbrukshøgskole. Påstanden om at hunder har blitt trent med ubehagsmetoder uforskammet.

Og påstanden er å håne norske hundetrenerne gjennom et par generasjoner. Hvilket Landbrukshøgskolens ansvarlige bør merke seg.

Fordi skribenten sier implisitt at våre norske-/nordiske verdensmestere i brukshundarbeid, lydighetsdressur, jaktprøver og sledehundkjøring, har trent sine hunder med metoder med innhold av ubehag.

Ingen i Norge har de siste 90 år trent sine hunder basert på ubehag eller frykt.

Norske hundeeiere, profesjonelle som amatører, har respekt for sin hund, har omsorg for sin hund, og er for glad i sin hund til at den skal frykte noe som helst!

La meg nå nevne noen storheter i denne sammenheng. Etterkommere og levende familier av disse legendariske personer, blir indirekte hengt ut ved forannevnte påstand.

Otto Preiss og Gunnar Soot er i nyere tid å anse som noen av de banebrytende blant hundeførere, hundetolkere og metodeutviklere. Foruten å være helt spesielle og dyktige organisatorer.

Jeg har hatt gleden av å inneha Gunnar Soot sine kompendier for utdanning av hundeførere i Det Norske Forsvaret.

Aldri var det tale om dressur ved straff.

BRUKSHUNDSPORTEN

I Kaptein Soots samtid på 40/50 og 60-tallet, kom den sivile brukshundsporten inn i en rivende utvikling.

Dressurmetoder ble prøvet ut. Dårlige ble forkastet, gode ble styrket. Og naturlig nok ble Norsk Schäferhundklub sittende i høysetet for denne utviklingen, selv om også andre organisasjoner og mange enkeltpersoner var med på å prege, og bidra til utviklingen.

Her skal ikke glemmes Norsk Kennel Klub, ved selve grunnleggeren av obedience i Norge, Julius Selikowitz, hvor ikke et ord blir nevnt som straff i hans retningslinjer.

Gjennom 50-60-70 og 80 årene ble fremragende brukshundresultater presentert.

Jeg var selv lagleder for det "Norske Landslaget" for N. Sch. Klubb mot Sverige i 1970 og i 1971.

Jeg opplevde aldri noen form for hardhendt behandling eller straff under opplæring av hund.

Tvert i mot. Der den dyktige brukshundhundfører Odd Pedersen (nå bosatt i Svelvik som pensjonist), satt i bussen med sin svarte schäferhund, på fanget, under hele turen Oslo/Allingsås, og tilbake. Godheten til hunden var i høysetet.

Poenget er igjen, at det ikke finnes noe motsetningsforhold mellom det å elske sin hund, behandle den godt, og det å ha en lydig hund som man bestemmer over!

De kunnskapsrike lærere som på 50 og 60- tallet veiledet oss unge, hadde aldri hørt om Pavlov, eller datidens teoretikere. Og godt var vel det.

Disse menneskene *kunne* sin hundeviten, og visste hva følelse og kjærlighet betydde i samhandling med hund. De var hundefolk som kunne innlæringsmetodikk! Og som ikke hadde behov for teoretisk læringspsykologi.

Vi som var unge den gang, fikk lære hva kjærlighet til hund betyr i den innerste form. Men vi fikk også lære at vi måtte ha kontroll over hunden.

For det er som sagt ingen motsetninger i dette forholdet.

Brukshundlærerne

Etter hvert gjennom 60/70 tallet, viste mange dyktige brukshundfolk seg frem.

Og jeg skal på slutten av denne artikkelen nevne noen av disse varme og rettskafne hundemennesker, som dagens "nye" indirekte forsøker å fremstille som hardhudede hundetuktere.

Det neste vi kan vente oss er kanskje tilbud på selvstudier for hund?

Den Norske Hundekultur og Lederskap.

Omtanken for, og omsorgen for vår hund, har alltid stått i høysetet for oss, som bekjenner seg til det man i dag kaller for lederskap over sin hund.

Og det har som nevnt aldri vært noe motsetning mellom det å elske sin hund, og det å ha en lydig hund. Mao, å ha styring og kontroll!

For lederskap handler som sagt om noe så enkelt som å styre, å ha omsorg og respekt.

Og så skal altså VI, som er et produkt av en kultur, som er bygget på samhandling og respekt for hund, beskyldes for rovdrift og nærmest vold mot våre hunder!

PØLSEDRRESSUR

Ved Nordenstam Hundeskole, (etablert i 1975), prøvde vi ut matdressuren på tidlig 1970 tallet, og gjorde oss nyttige erfaringer, til hundeeieres og hundenes beste.

Etter den tid har vi konsentrert oss om en illustrerende og engasjerende pedagogikk, hvor vi som lærere, søker å få hundeeiere til å vise sine følelser og sitt engasjement under læringen med hund. Vi benytter oss svært sjelden av hjelpestimuli på nybegynnerkurs. Fordi hundefører først og fremst må læres til å kontrollere sin hund.

OG: Vi lykkes med det! Vi har lykkes med dette gjennom nær 40 år.

Det er nemlig slik at hunder blir avledet når eieren ikke har forutsetninger til å gi go`biter til riktig tidspunkt.

Og svært få nybegynnende hundeeiere har denne evnen.

Det er bakgrunnen for at jeg hevder at go`biter straks bør fjernes fra landets nybegynnerkurs!

Fordi betingelsen for at det skal kunne brukes hjelpeforsterkere, er at hundeeieren behersker situasjonen i læringsøyeblikket, og at hunden på sin side oppfatter disse stimuli som en *ekstra gunst* fra hundefører, knyttet til den erfaring hunden gjør seg i læringssituasjonen.

Da må det forutsettes at man har et styringsforhold til hunden! Og ikke minst at hunden forstår hvorfor den fikk gunsten.

Lærevillige hunder uten pølsedressur

Årsaken til at klikkere og pølser har kommet slik i fokus, er rett og slett fordi instruktører ikke klarer å undervise på annen måte!

De evner ikke å få fram folks engasjement og indre følelser i samhandling med hund.

De klarer ikke engang å få til hverdagslydige hunder. For hvilken hund vil tenke på pølse, når katten kommer løpende?

Og det er heller ikke slik at ball/kong og pølse gir myndighet over hunden. Hunden følger føreren fordi han har pølse i hånden, og *ikke* fordi den ser opp til sin hundefører!

I beste fall blir det slik at hunden hører etter når føringsautomaten er ladet, og når automaten er tom hører hunden ikke.

Under gruppedressur er det naturlige årsaker til at pølsetreningen skaper problemer. Der eierne mister mat på bakken, gir forsterkeren til feil tidspunkt osv. Den sosiale forsterkningen vil derimot fungere uten nevneverdig feilplassering.

Og ikke minst, i starten på innlæring, er det vesentlig at man hurtig får etablert en fast forbindelse/assosiasjon mellom læreord og handling. Dersom hunden gis for mye belønning i denne fasen, blir den lett ukonsentrert, og det vil ta lenger tid før assosiasjonen er et faktum.

Det kreves overmåte god erfaring i hundedressur for å plassere go`bit til rett tid, slik at hundefører belønner riktig tanke hos hunden.

NATURMETODEN

Jeg har til gode å se en hund som er ulydig i forhold til sine hundeforeldre. Hundeforeldre har nemlig forutsetninger til å oppdra sitt avkom. Skjønt ikke alltid skjer denne oppdragelsen uten sverdslag. Det kan gå hardt for seg. Mon tro hva disse "nye" sier om en slik situasjon? Vel, de har vel knapt opplevd naturens hundeoppdragelse i flokken.

Men selv om vi kan ta til oss lærdom fra hundeforeldrenes naturmetoder, blir likevel assosiasjonslæring det riktige å bruke for mennesker.

Lederskapsdressuren går derfor ut på at hundeeieren i prinsippet skal oppfattes som den primære forsterkeren, samt å gi hunden veiledning, og å styre den i læringsøyeblikket. Slik forankres myndigheten.

Man bruker seg selv for å skape interesse for arbeidsoppgaven, og man bruker seg selv som belønner, med den konsekvens at hunden samhandler.

Det er dette disse "nye" ikke evner, eller ikke vil forstå. At hundeeierens gode føringer, tanke/mimikk og ros øker frekvensen i handlingen.

MYNDIGHET OG BELØNNING

Vår utstråling og vår mimikk er alltid gjenstand for hundens oppmerksomhet. Ut fra vårt kroppsspråk og ansiktsuttrykk leser hunden om den skal bry seg om det vi sier eller ikke. Og det er helt vesentlig at hundetreneren er trygg i arbeidsoppgaven.

En kommando må alltid uttrykkes med bydende myndighet, og med krav til utførelse. Samtidig kjenner man betydningen av belønning. Derfor er det viktig at det under læreprosessen utvises dyktighet med å skifte mellom myndighet og kontrollert begeistring og ros. Av den grunn må det selvsagt lages stor lydforskjell mellom kommandoord og belønningsord.

Et muntert og vennlig ansiktsuttrykk er en selvfølge når hunden utfører den ønskede handling. *Dermed gjør vi det enkelt for hunden å begripe forskjellen på pluss og minus, på bra og nei!* Dette er det instruktørers oppgave å lære hundeeierne å uttrykke!

Usikkerhet og klønete oppførsel vil alltid smitte over på hunden. Og verre blir det når den usikre eieren samtidig skal være *pølsesautomat*. Hunden tar deg neppe alvorlig der den hopper og spretter etter pølsebitene og napper deg i armen. Legg derfor bort pølsebitene og bruk deg selv. Og ikke minst, still krav til at hunden oppfører seg sømmelig.

I bladet Politihunden nr. 3 / 08 skriver veterinær Bille, som er tilknyttet den Danske politihundetjenesten følgende:

OPPFØRER DIN HUND SEG DYRISK?

"Til tider kan det også blive for meget, for en hund er blot en hund og et dyr. De store lange analyser om hvordan den modtager og føler omverdenen er nogle gange mer til skade end til gavn for hunden.

Lad de leve og have et godt hundeliv, og lad være med att tænke for meget på hvordan hjernen er skruet sammen hos hunden. Sådan som du reagerer spontant overfor hunden viser sig ofte i lengden at være det mest naturlige". Sitat slutt.

Hva som foregår innen forskning og signallæring i laboratorier er en egen historie. Og forskeres feiltolkninger av atferd finnes flere eksempler på.

For hvilken erfaring har en forsker med å lese og forstå hunders oppførsel, og i å lese hunders språk? I hvor mange år har disse forskere tilbrakt tid, og bodd på kenneler med ulike sammensetninger av familiegrupper og kollektiv?

Jeg er faktisk lei av å høre synsernes henvisning til såkalt forskning. (Unntaket er *muligens* Scott/Fuller fra 60-tallet).

I aktivt samvær med hund hvor *eier* gjør føringene, oppnås en hund som ønsker å samarbeide. EIEREN blir den som hunden alltid vil anstrenge seg for å samhandle med, og hunden blir trygg i alle situasjoner som måtte komme.

KOLLISJONER

Forutsatt at hunden ikke har mentale feil, finner vi ikke årsaken til kollisjoner mellom hund og eier hos hunden. Grunnen er at hundeeieren ikke har bygget opp forholdet. At han ikke utfører styrte samarbeidende aktiviteter, at han ikke tenker konsekvens som en tråd gjennom hele hundeholdet.

Derimot blir mas og kjas en del av hverdagen, og det velges lettvinde veier som ikke løser noe som helst.

I stedet for å ta jobben med å lære hunden å gå pent i bånd, og løs uten bånd, kjøpes plastkasse med knapp, kalt Flexibånd. Han kjøper citronsprut halsbånd for å få slutt på bjeffing, og grimer og seler, når hunden drar i båndet, i håp om at dette skal fungere. Men problemene forblir uløste.

I en merkelig holdning av makelighet og lettvinthet unnlater hundeeieren å ta ansvar. Et ansvar som innebærer å ta seg tid til å lære hunden gode regler for riktig oppførsel.

Og midt i flokken av sine hunder sitter min gode venn, legenden Karsten Grønås. Ingen slossing, men derimot harmoni. Akkurat slik vi hundefolk vil ha det. UTEN klikker og pølser, men med utstråling av kjærlighet paret med myndighet.

VI LÆRER FORSKJELLIG

Noen hunder lærer hurtig, de fleste senere. Årsakene er mange. Hundenes forutsetninger til å lære er en årsak. Eierens evne til å lære fra seg til hunden er en annen. Kursinstruktørens egenskaper til å lære fra seg gode prosedyrer, og ikke minst instruktørens evne til å inspirere og å bistå, er en tredje.

Når både hunder og mennesker er forskjellige, er det nødvendig med en pedagogikk som tar hensyn til dette. Instruktøren må derfor ha likevekt i forholdet pedagogisk kunnskap og hundeforståelse.

Da blir det unødvendig å tyte eierens ører fulle av læringspsykologi.

Dette vil neppe kunne læres med pølser og klikker eller annet fjams. Vår elev Marianne Høyevsen og tervueren Geirr.

KONSEKVENNS

Når vi kan fastslå at hunden *forstår*, skal vi sørge for at hunden handler riktig på tiltale. Da gir vi ikke hunden muligheter til å ta *sine* valg.

En hund oppfatter det ikke som urettferdig, når det sørges for at det som sies blir utført, når den får en ordre den forstår betydningen av.

Tillates det at man ikke følger opp kommandoen, kan hunden lære at det som sies er ubetydelig. Konsekvensene blir ulydighet.

Hundens flokkfølelse peker i retning av at det er fordelaktig for den å utføre den handling den pålegges.

Er man i hundens øyne en klar og uomtvistelig trygghet, og man har lært hunden å sette seg raskt, da smeller også baken i bakken med logrende hale på kommando "sitt!".

En aktiv instruktør, Bente Thomassen, som går grundig inn i læreprosessen og evaluerer elevene.

Et godt resultat i læreprosessen forutsetter riktig bruk av påvirkninger. Korrekt motivasjon, og nøyaktig og riktig bruk av stimulans. Fordi en entusiastisk og kjærlig hundeeier, som stiller krav til rett tid, og som er i stand til å gi av seg selv, får den hunden han alltid har ønsket seg.

BEDRAG?

Når jeg leser om disse "nye" sine forklaringer og bortforklaringer, så danner det seg ett bilde foran meg: BEDRAG. For her skal pengene tjenes koste hva det vil!

Noen av dem er selvoppevnte "guruer" med et svært tynt erfaringsgrunnlag, uten forankring i den tradisjonelle nordiske hundekultur. Og de forleder unge uvitende hundeeiere til å tro at hunden blir lydlig med pølse og klikker.

NOEN FÅ AV GRUNNLEGGGERNE

Kaptein Leon Thorseth, John Bye, Odd Pedersen, Leif Berg, Rolf Kristiansen, Odd Flesjøe, Sigvald Ottheim, Hilmar Djupmork, Kaare Johnsen, Frank Petersen Helmuth Larsson, Mimi Lønnum, Gunnar Soot, Odd Frisch, Leif Espås, Øyvind Gjermundsen, Helmuth Larsson, Håkon Marthinsen, Tor Klemp og 100 talls flere, er personer som "de nye" aldri har hørt om.

Alle disse, var utviklere av kulturen i den norske hundetradisjon, med hunden i sentrum. Hvor en hund var en hund, midt i hjertet på eieren.

De "nyes" påfunn med klikkere i hundedressuren, hvor hunder skal klikkes til lydighet, er intet annet en å føre hundeeiere bak lyset. Og det er en humbug mot den norske hundetradisjon og hundekunnskap!

For disse personene *kunne* dressere hunder! Og de kunne behandle hunder med godhet og omtanke. Og hundene tilbad dem. Uten forskning! MEN MED LEDERSKAP!

Det samme gjelder alle oss andre som har solid forankring i denne tradisjonen. Jeg ser på meg som heldig som fikk gå i lære hos flere av disse Mestere.

Sirkushunder har dessuten verden sett i flere hundre år. Lenge før klikkerens oppfinnelse.

Jeg har i mer enn 50 år vært en observerende og høyst oppegående hundeeier og hundetrener.